Európsky parlament
2024-2029

PRIJATÉ TEXTY

P10_TA(2025)0163

Naliehavá potreba chrániť náboženské menšiny v Sýrii po nedávnom teroristickom útoku na kostol Mar Elias v Damasku

Uznesenie Európskeho parlamentu z 10. júla 2025 o naliehavej potrebe chrániť náboženské menšiny v Sýrii po nedávnom teroristickom útoku na kostol Mar Elias v Damasku (2025/2798(RSP))

Európsky parlament,

– so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia o Sýrii,

– so zreteľom na vyhlásenia PK/VP a hovorkyne ESVČ z 11. marca, 7. mája a 23. júna 2025 o Sýrii,

– so zreteľom na závery Rady z 23. júna 2025 o Sýrii a závery Európskej rady z 26. júna 2025 o Blízkom východe,

– so zreteľom na článok 150 ods. 5 a článok 136 ods. 4 rokovacieho poriadku,

A. keďže sýrska spoločnosť, ktorá sa vyznačuje náboženskou a etnickou rozmanitosťou, vyše desať rokov trpela v rukách násilného a štvavého Asadovho režimu a teroristických skupín, najmä Dá’iš, čo malo vplyv na všetky komunity vrátane Arabov, Kurdov, sunitov, šiitov, alavitov, kresťanov, drúzov a jezídov;

B. keďže v marci 2025 sa pozdĺž sýrskeho pobrežia spustila rozsiahla vlna násilia vrátane sexuálneho násilia zacielená na alavitskú komunitu, ktorá neustáva a má na svedomí viac ako 1 200 civilných obetí; keďže alavitské ženy sú obeťami alarmujúceho a rastúceho trendu masových únosov a sexuálneho otroctva;

C. keďže pri rozsiahlych náboženských stretoch v apríli 2025 zahynulo vyše 10 drúzskych civilistov;

D. keďže 22. júna 2025 pri samovražednom teroristickom útoku na grécky pravoslávny kostol Mar Elias v Damasku zahynulo najmenej

25 osôb a zranilo sa viac ako 60 osôb, čo predstavuje najvražednejší útok na kresťanov za posledné roky; keďže k tomuto útoku sa prihlásila novovytvorená islamistická teroristická skupina Sarájá Ansár as-Sunna;

E. keďže sýrske prechodné orgány síce ubezpečili náboženské komunity o ich ochrane a začlenení, najnovší vývoj podnecuje atmosféru strachu a vyvoláva pochybnosti v súvislosti so schopnosťou prechodných orgánov poskytnúť náboženským komunitám náležitú ochranu;

1. dôrazne odsudzuje traumatizujúci teroristický útok na kostol Mar Elias a všetky hrozby namierené proti bohoslužobným miestam, medzi ktorými sú miesta historického významu; naliehavo vyzýva sýrske orgány, aby zlepšili bezpečnostné opatrenia a kostol Mar Elias zrekonštruovali;

2. dôrazne odsudzuje všetky útoky zamerané na náboženské a etnické komunity a berie na vedomie zvýšené obavy, ktoré medzi nimi vládnu sedem mesiacov po politickej transformácii; vyjadruje solidaritu so všetkými obeťami;

3. so znepokojením konštatuje, že v prechodnej správe prevzali úlohy mnohí členovia skupiny Haj’at Tahrír aš-Šám (HTS), ktorí sa dopustili závažného porušovania ľudských práv, čo môže mať znepokojivé dôsledky pre náboženskú slobodu, o čom svedčí opakovaný výskyt incidentov, do ktorých sa zapojili sýrski činitelia;

4. naliehavo vyzýva sýrske prechodné orgány, aby uľahčili rýchle, transparentné a nezávislé vyšetrovanie týchto činov a prijali všetky potrebné opatrenia na potlačenie sektárskeho násilia, vyvodenie zodpovednosti, a to aj prostredníctvom stíhania páchateľov a osôb, ktoré umožňujú porušovanie ľudských práv, napríklad v prípade útoku na Mar Elias, dodržiavanie slobody náboženského vyznania a ochranu všetkých komunít;

5. opätovne pripomína, že EÚ aj prostredníctvom podmienečného zrušenia sankcií podporuje politickú transformáciu v Sýrii založenú na ľudských právach, ktorá zahŕňa spravodlivosť v prechodnom období, boj proti beztrestnosti, zákaz svojvoľného násilia, ústavné záruky inkluzívnej správy vecí verejných a primeraného zastúpenia náboženských a etnických komunít, ľudové zhromaždenie, ako aj dodržiavanie medzinárodného práva ako základné predpoklady jej úspešnej realizácie; vyzýva sýrske prechodné orgány, aby predložili konkrétny harmonogram organizovania dôveryhodných, slobodných, spravodlivých a inkluzívnych volieb; žiada EÚ, aby zriadila fond na obnovu Sýrie, ktorý by bol podmienený preukázateľným pokrokom pri plnení týchto priorít a koordinovaný s príslušnými medzinárodnými inštitúciami a ktorý by podporoval dialóg medzi náboženstvami, riešenie konfliktov a zmierenie; vyzýva Európsku

komisiu, aby si ako prioritu stanovila konferenciu so sýrskou občianskou spoločnosťou;

6. naliehavo vyzýva Komisiu a Európsku službu pre vonkajšiu činnosť, aby zahrnuli ochranu náboženských komunít a slobody náboženského vyznania a viery do ich dialógu s dočasnými orgánmi v Sýrii;

7. zdôrazňuje zraniteľnosť kresťanských komunít v Sýrii a neustále hrozby voči veriacim, ktorých ochranu by mali zaručiť orgány; zdôrazňuje veľkú rozmanitosť v rámci sýrskych vierovyznaní, čoho príkladom je grécka pravoslávna cirkev, sýrska pravoslávna cirkev, arménska apoštolská cirkev, chaldejská cirkev a maronitská cirkev; zdôrazňuje, že je dôležité zachovať a oceniť prínos týchto cirkví a ďalších komunít k náboženskému a kultúrnemu dedičstvu Sýrie, a žiada, aby nová politická štruktúra Sýrie odrážala túto rozmanitosť;

8. nabáda sýrske prechodné orgány, aby pokročili v nedoriešených otázkach, ako je reštitúcia náboženského majetku skonfiškovaného počas Asadovho režimu;

9. vyzýva Radu, aby zachovala a uložila cielenejšie sankcie subjektom zodpovedným za porušovanie náboženskej slobody v Sýrii;

10. vyzýva sýrske prechodné orgány, EÚ a členské štáty, ako aj medzinárodných partnerov v rámci globálnej koalície proti Dá’iš, aby pokročili v úsilí proti islamistickému terorizmu, chránili všetkých Sýrčanov a riešili situáciu v táboroch al-Húl a Raudž; varuje pred vážnym rizikom pre medzinárodnú bezpečnosť, ktoré by v tomto neistom kontexte spôsobilo náhle stiahnutie Spojených štátov z regiónu; žiada, aby sa rešpektovala územná celistvosť Sýrie;

11. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila toto uznesenie PK/VP, Európskej službe pre vonkajšiu činnosť, Rade a sýrskym orgánom.